

Zorg

voor het leven

Jaargang 38 | nummer 4 | december 2020

‘Verkiezingen in zicht’ P4

**‘De toekomst
van de zorg’** P8

toekomst

npvzorg.nl

‘Bidders doen ertoe!’

‘Kan de NPV een keer schrijven
over biddende ouderen?’

Deze vraag werd gesteld door mevrouw Tjabringa-de Boer. In het gesprek dat hierop volgt, vertelt ze met schroom en wijsheid over de waarde van het gebed voor iedereen, maar in het bijzonder voor oudere mensen. ‘In de eenzaamheid waarmee ouderen kunnen kampen, geeft gebed kracht en rust.’

In de kamer waar we elkaar spreken, staat de spreuk *Het gebed is de sleutel van de ochtend en de grendel van de avond*. Het illustreert het belang van het gebed in het leven van mevrouw Tjabringa. De spreuk staat bewust voor een door haarzelf in marmer uitgehakt kruis. Het drukt symbolisch uit, dat wij alleen in gebed met God kunnen en mogen spreken, omdat Gods Zoon gestorven is aan het kruis. Alleen door Zijn verdienste krijgt ons bidden kracht. Al jong werd haar bidden bijgebracht. ‘Het is goed om vertrouwd te raken met God door kinderen vroeg bidden te leren. Het gebed is als zuurstof voor de geest. Je kunt geen dag zonder.’ In haar leven ziet mevrouw Tjabringa een ontwikkeling van veel willen weten over God, naar vertrouwen en afhankelijk leven met God met daarbij ook het verlangen om anderen te vertellen over God. Zij noemt een paar belangrijke redenen om juist ouderen de waarde van gebed en voorbede mee te geven:

- God zoekt bidders. Ouderen hebben vaak meer tijd en rust in de gedachten, die in eigen tijd hiervoor ingezet kan worden.
- Meer bewustwording van de kracht van voorbede door gesprekken met jongeren over hun gelovige opa’s en oma’s.
- Meer levenservaring en gebedservaring die het gebed verrijken.
- Verlangen dat ouderen een leger vormen van voorbidders. Gesterkt door de biddende mannen en vrouwen in de Bijbel.

Verder geeft zij handreikingen voor de invulling van het gebedsleven:

- Gebruik een gebedenboek
- Gebruik een vaste gebedsplek
- Bid op vaste tijden
- Bid concreet

Aan het gebed wordt in de Bijbel grote waarde toegekend. Graag geeft mevrouw Tjabringa als “huiswerk” mee om deze teksten te lezen en er de waarde van het gebed in te ontdekken.

‘Het is goed om vertrouwd te raken met God door kinderen vroeg bidden te leren.’

Op npvzorg.nl/bidders-doen-ertoe leest u praktische handreikingen en tekstsuggesties voor gebed.

Verwachting

Dat belooft wat! December is aangebroken. De maand waarin opinieleiders zich storten op terugblikken en jaaroverzichten. Coronacrisis, geestelijke crisis, klimaatcrisis, morele crisis, asielcrisis, kerkelijke crisis, enzovoort. Zelfs christenen zouden de moed verliezen.

Maar onze God is geen berggod! Dat dachten die heidense Syriërs wel (1 Koningen 20 vers 23). Ze waren afgedroogd door het Israëliëse leger nadat ze via de bergen hadden aangevallen. Hun conclusie was simpel: de God van Israël is een berggod en daarom leden we een nederlaag. Als we aanvallen over vlak terrein zullen wij overwinnen. Dat werd een mislukking. God is in de bergen net zo machtig als in de dalen.

Wat een hoopvolle les voor ons. Gods werk is niet afhankelijk van omstandigheden. Als er crisissomstandigheden opdoemen, verwachten we geen opwekking of ommekeer meer. Alsof de situatie God dan boven het hoofd is gegroeid. Maar God is niet afhankelijk van bergen of dalen. Hij schiep ze! God is geen berggod. Dat bevat ook hoop vóór het leven. Wie had gedacht dat het momentum voor een ‘voltooid leven-wet’ zo snel zou verdampen? Wie had gedacht dat onder de jongere generatie de kritische vragen over de abortuspraktijk zouden toenemen? Ook in seculiere hoek.

Laten we onze zegeningen tellen. Wij danken God daarom voor 2020 en zien vol verwachting uit naar 2021. Als het strijden nog zo lang moet duren.

Diederik van Dijk, directeur

Verkiezingen in zicht

Stem voor het leven

Volgend jaar vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. Politieke partijen presenteren vooraf hun verkiezingsprogramma: een document met standpunten en plannen van de partij. De NPV stuurde een brief naar de partijen met daarin zes suggesties voor in de verkiezingsprogramma's.

Zet in op menskracht in de zorg

De coronacrisis laat ons zien hoe belangrijk mensen voor de zorg zijn. Daarom moeten alle artsen en verpleegkundigen, maar ook vrijwilligers en mantelzorgers op een passende manier beloond en ondersteund worden. Motiveer mensen om voor de zorg te kiezen. Zorg ervoor dat mensen die onbetaalde zorg verlenen aan hun naasten niet benadeeld worden in hun belastingzaken.

‘Bescherm
het leven
van kwets-
baren.’

Stimuleer zinnige zorg en vermijd overbehandeling

Stimuleer ‘zinnige zorg’, wat betekent dat er betere zorg tegen lagere kosten geleverd wordt. Zorg er ook voor dat mensen niet te veel of onnodig behandeld worden. Nu is het tijd om het zorgstelsel te veranderen. Op dit moment wordt er veel geld besteed aan onderzoek naar ernstige, zeldzame ziekten. Toch moet daarnaast ook geïnvesteerd worden in het voorkómen van ziekten en in belangrijke basiszorg, zoals huisartsengeneeskunde, verpleegkunde en ouderenzorg.

Bescherm het gehavende leven

Euthanasie werd ingevoerd bij ernstig en ondraaglijk lijden. Inmiddels vindt euthanasie steeds vaker plaats en wordt dit ook uitgevoerd bij psychiatrische patiënten en mensen met dementie. Wij roepen u dringend op om het leven van kwetsbaren en ouderen te beschermen. Laat euthanasie niet de sluitpost van het leven zijn, maar investeer in een waardig levenseinde met goede palliatieve zorg. Het uitbreiden van wettelijke regelingen, waardoor stervenshulp bij een ervaring van 'voltooid leven' ook mogelijk wordt, is onverantwoord. Heb oog voor wat achter de stervenswens schuilgaat.

Zeggenschap over DNA hoort bij de patiënt

Onderzoek van ons DNA zorgt ervoor dat er databanken ontstaan met persoonlijke en gevoelige informatie. Meerdere partijen kunnen daar belang bij hebben. Dit is gevaarlijk terrein waarin de belangen van patiënten en onderzoekers kunnen botsen. Wij vragen u te garanderen dat de zeggenschap hierover bij de patiënt ligt.

De burger beslist over vaccinatie

Vaccinatie is waardevol om te beschermen tegen bepaalde infectieziekten. Toch mag dwang en drang hierbij niet plaatsvinden. Het is belangrijk dat mensen vrijheid van geweten hebben. Bij ontwikkeling van vaccins, maar ook bij ander geneeskundig onderzoek, moeten volwassen (stam)cellen gebruikt worden in plaats van geaborteerd foetaal weefsel.

Bescherm het prille leven

30.000 abortussen per jaar zijn ontoelaatbaar! Onze jongeren verdienen een compleet verhaal over seksualiteit, waarin liefde, trouw én verantwoordelijkheid centraal staan. Wie bij abortus steeds focust op de keuzevrijheid van vrouwen, ziet de waarde van ongebooren levens en zaken als dwang en seksueel geweld niet meer. Door toegenomen kennis en medische mogelijkheden is de abortusgrens van 24 weken niet meer houdbaar. De verplichte vijf dagen bedenktijd na een abortusverzoek is van levensbelang. Mogelijk bedenken vrouwen zich en zien zij af van abortus. Prenataal onderzoek tijdens de zwangerschap leidt tot een toename van abortus. Wij vragen u afstand te nemen van deze selectie aan de poort.

Hoewel abortus veel aandacht krijgt, kan één op de zes stellen geen kind krijgen. IVF, vruchtbaarheidsbehandelingen en laat moederschap brengen risico's en hoge kosten met zich mee. Het is belangrijk hierover te discussiëren met elkaar. Op dit moment is het verboden om embryo's te kweken voor onderzoek. Wij verzoeken u dit verbod in stand te houden.

Wilt u de brief aan de Tweede Kamer in zijn geheel lezen? Ga naar: npvzorg.nl/nieuws/verkiezingen-2021-bescherm-de-kwetsbaren

Vraag en Antwoord

De NPV-Levenswensverklaring helpt

Vraag

De coronatijd maakt me angstig. Stel dat ik ernstig ziek word? Door corona? Of door iets anders? De vraag 'stel dat ...' blijft me maar bezighouden. Wat wil ik dan eigenlijk? Moet ik misschien niet iets vastleggen? Ik heb gehoord dat de NPV hiervoor een verklaring heeft. Klopt dat?

Antwoord

Het zijn hele reële vragen die u stelt. En de angst die u beschrijft, is ook invoelbaar. De tijd waarin we leven, is een tijd met veel onzekerheden. Deze vragen confronteren ons met onze kwetsbaarheid. Want als het iemand anders kan overkomen, dan kan het ook zomaar u en mij overkomen. Verstandig en ook goed dat u hierover nadenkt. We zien vaak dat mensen dit uitstellen. 'Nu nog niet, komt nog wel, later ...' Maar niet voor niets werd er in de achterliggende tijd regelmatig een appèl gedaan vanuit onder andere artsen op met name kwetsbare ouderen: 'Denk na of u wel of niet beademend wilt worden en of u naar het ziekenhuis wilt wanneer u ziek wordt.' Ergens heeft dat appèl ook een beroep op u gedaan; blijkt uit uw vragen. Het is goed om op tijd na te denken over het levenseinde. U kunt nu uw naasten hierbij betrekken. In een acute situatie is daar vaak geen tijd (meer) voor. U vraagt zich af of u niet iets moet vastleggen. Het is fijn voor u en uw naasten als ze

weten wat u belangrijk vindt. Het geeft rust als uw wil op papier staat. De verklaring van de NPV kan hierin helpend zijn. Het is een standaardverklaring die een duidelijke richting wijst voor de zorg rond ziekte en sterven. Gebaseerd op het Bijbelse beginsel dat het leven waardevol is en bescherming verdient. De verklaring benoemt heldere uitgangspunten voor de zorg die u wilt ontvangen (zie kader). Dat helpt artsen en naasten om beslissingen te nemen die passen bij uw levensvisie.

In de verklaring wijst u ook een (of meerdere) vertegenwoordiger(s) aan. Dit is een familielid of een andere naaste die namens u spreekt als u uw visie niet meer duidelijk kunt maken. De arts kan dan met hem of haar overleggen over goede, passende zorg.

Kortom: het is zeker te overwegen om deze verklaring aan te vragen. Het geeft duidelijkheid en rust. De verklaring staat echter niet op zichzelf. Als u hiervoor kiest, is het belangrijk om verder te praten met uw (huis)arts en uw naasten. De verklaring is een goede aanzet voor dit gesprek. U kunt samen bespreken hoe u aankijkt tegen medisch-ethische dilemma's rond ziekte en sterven en samen komen tot een antwoord op de vraag 'Stel nu dat ik ...'. Immers: zorgen voor het leven vraagt om heldere en goed doordachte keuzes. Dan is er ruimte voor de dingen die er echt toe doen als uw levenseinde dichterbij komt.

‘Wie beslist voor mij als ik het zelf niet meer kan?’

De inhoud van de NPV-Levenswensverklaring

- U wilt zo goed mogelijke medische en verpleegkundige zorg, gericht op genezing.
- Als genezing niet meer mogelijk is, wilt u zorg gericht op uw welbevinden.
- De waarde van uw leven staat vast.
- U vindt levensbeëindiging geen optie om een einde te maken aan uw lijden.
- Als het levenseinde onherroepelijk dichtbij komt, wilt u de ruimte krijgen om te sterven.
- U wilt dat uw behandelaars uitvoerig en zorgvuldig overleggen met uw vertegenwoordiger(s) over uw behandeling en verzorging.

Lees meer op
npvzorg.nl/levenswensverklaring;
ook als u de verklaring wilt aanvragen.

De NPV-Advieslijn staat voor u klaar!

Ook een persoonlijke vraag waarbij wij kunnen helpen? Laat het ons weten.

(0318) 54 78 88
Zo nodig 24 uur per dag,
7 dagen per week.

NPV-Advieslijn@npvzorg.nl

npvzorg.nl/chatten-voor-persoonlijk-advies

Digitale keuzehulpen:
npvzorg.nl/keuzehulp

Dankzij uw gift konden we – door lezingen over thema's rond het levenseinde en via de NPV-Advieslijn – honderden mensen toerusten.

De toekomst van de zorg

Professor Paul Schnabel is socioloog en heeft een lange loopbaan achter de rug. Hij was onder andere hoogleraar, vijftien jaar directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en van 2015 tot 2019 Eerste Kamerlid voor D66. Wij interviewden hem over het zorgsysteem in Nederland.

Fotograaf: Van der Wal Fotografie en Film

Wat zijn sterke kanten van het zorgsysteem in Nederland?

‘De gemiddelde kwaliteit van de zorg in Nederland is hoog en de voorzieningen zijn up-to-date. Door het zorgverzekeringssysteem is er goede zorg beschikbaar voor iedereen. In bijvoorbeeld Amerika is dat niet het geval, waardoor er grote verschillen zijn in de zorg die mensen kunnen krijgen.

Vrij uniek is de centrale positie en poortwachtersfunctie van de huisarts. Als je naar een specialist wilt, moet je daarvoor bijna altijd een verwijzing krijgen van de huisarts. De World Health Organization (WHO) beveelt aan om de huisarts in alle landen deze positie te geven.

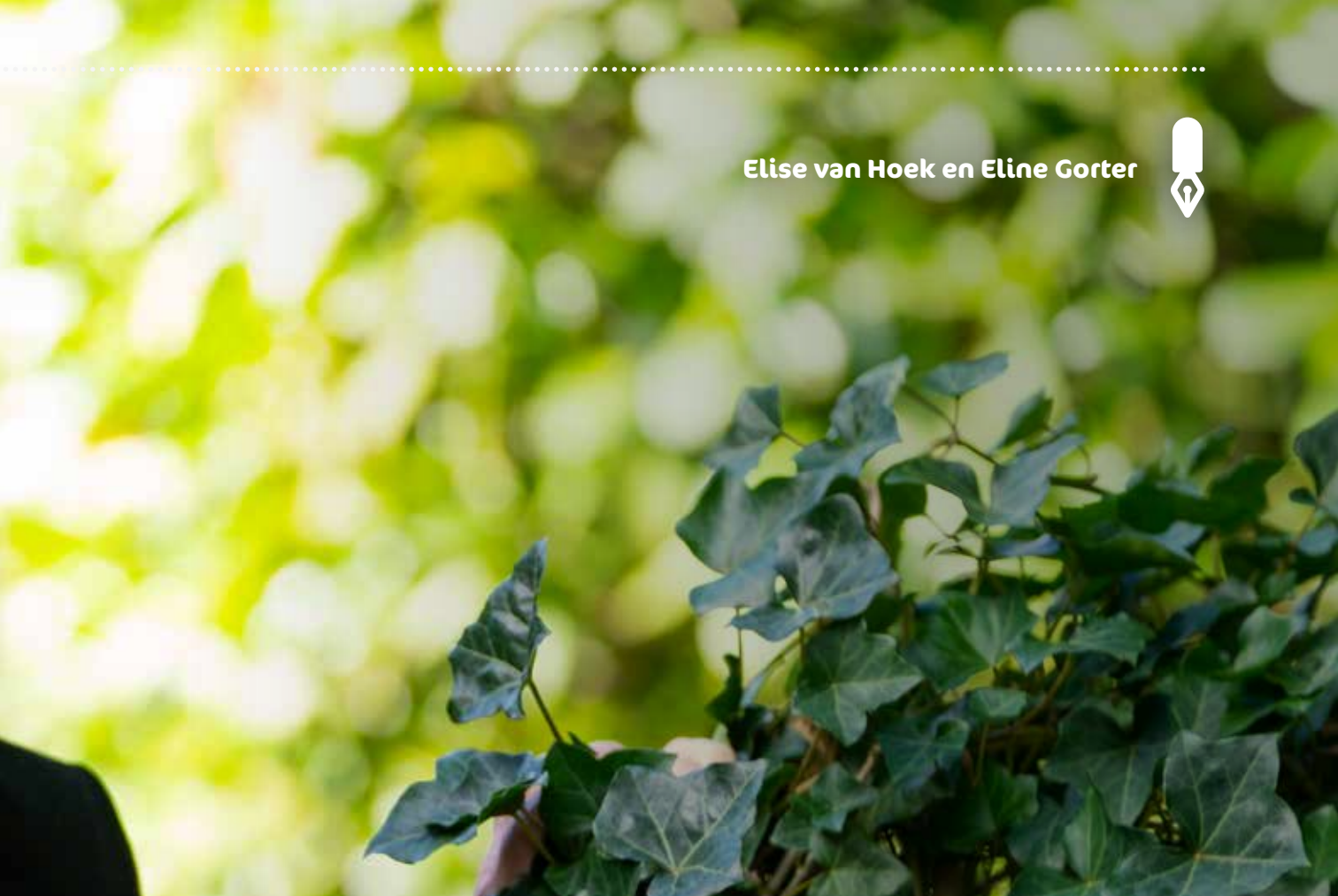
Nederland heeft vergeleken met andere landen een grote care sector. Care betekent zorgen en daarmee bedoelen we zorg voor chronische psychiatrische patiënten, ouderen in verpleeghuizen en gehandicapten. Daarnaast is er de cure sector, wat genezen betekent. Daarmee bedoelen we bijvoorbeeld de huisarts- en ziekenhuiszorg. In veel landen is de care geen deel van de gezondheidszorg of moeten mensen dat zelf betalen.’

Hoe ontwikkelen de zorgkosten zich?

‘Zorg is de geldstofzuiger van de politiek. Veel mensen denken dat de zorgpremie die zij betalen de zorgkosten dekt. Dit is echter absoluut niet het geval. De zorg kost per huishouden gemiddeld meer dan € 1000 per maand. De zorgkosten groeiden in de afgelopen jaren altijd harder dan de economie, zelfs in de jaren dat het goed ging met de economie. Maar dat kan niet altijd zo doorgaan, zeker niet nu de economie sterk terugloopt.’

Wat wordt gedaan om de kosten te beperken?

‘Ruim de helft, ongeveer € 45 miljard, van de zorgkosten besteden we aan care. Dit komt vooral doordat er veel personeel nodig is en de zorg grotendeels individueel gegeven wordt. Je kunt er voor kiezen om twintig ouderen onder een grote douche te zetten, in plaats van hen

apart te douchen, maar dat willen we in Nederland niet. Om dit toch te kunnen betalen, wordt de drempel om deze zorg te krijgen hoger. Oudere mensen wonen bijvoorbeeld langer dan vroeger thuis.

Binnen de cure stijgen de kosten doordat er meer dure technologieën en medicijnen komen en meer gebruik wordt gemaakt van laboratoriumtests. Daar staat wel tegenover dat mensen gemiddeld veel korter in het ziekenhuis liggen en er vaker dagbehandelingen gedaan worden. Daarmee bespaart de ziekenhuiszorg veel geld. Ook voorkomt de huisarts deels onnodig gebruik van specialistische en dus duurdere zorg.'

De vraag naar zorg neemt toe vanwege de vergrijzing, maar het aanbod niet. Wat voor effect heeft dit?

'Hiervoor is eigenlijk nog nergens ter wereld een oplossing gevonden. De vergrijzing blijft voorlopig doorgaan. De levensverwachting is veel hoger dan vroeger. Nieuwe technologie geeft mogelijkheden om het leven te verlengen, maar er moeten ook meer moeilijke besluiten genomen worden. Hoe ver ga je in de zorg die je geeft? Hoe ver wil iemand zelf gaan? Wanneer is zorg nog zinvol?

Deze spanning is een reden dat we de euthanasiepraktijk hebben. Ik denk dat in de toekomst steeds meer mensen ervoor willen kiezen om zelf hun leven te beëindigen. Het idee achter 'voltooid leven', dat kerngezonde mensen niet meer verder willen leven, is echt onzin. Mensen hangen enorm aan het leven. Maar als je steeds minder kunt vanwege lichamelijke klachten, leeftijdsgenoten verliest en je vindt daardoor geen vreugde meer in het leven, kun je ertoe komen dat je niet meer verder wilt.'

Zijn er manieren waarop we het gat tussen vraag en aanbod in de zorg kunnen dichten?

'Een alternatief voor betaalde zorg zijn mantelzorgers. In Nederland is er echter al een hoge druk op mantelzorgers. Een flink deel van de mantelzorgers is vrouw en zestig plus.

De toekomst van de zorg (Vervolg)

‘Zorg is de geldstofzuiger van de politiek’

Vrouwen zijn in de afgelopen decennia steeds meer betaald werk gaan verrichten. Deze verandering maakt mantelzorg al moeilijk en de hogere pensioenleeftijd versterkt dat nog. Uit onderzoek blijkt bovendien dat mensen de meest intieme zorg liever niet van hun dierbaren willen krijgen.

In Duitsland is er de Sorgepflicht. Dit houdt in dat kinderen de plicht hebben om (financieel) bij te dragen aan de zorg voor hun ouders. De zorgpremie is daardoor lager, maar de verschillen in zorg zijn groter. Het kan een uitputtingsslag zijn om zelf langdurig voor een ander te zorgen. Zowel in Duitsland als in Nederland zijn mantelzorgers vaak mensen van in de zestig die voor hun ouders van in de tachtig of negentig zorgen. Zij zijn dus niet altijd in staat om zelf voor hun ouders te zorgen.

Hoe denkt u dat de kosten van de zorg in de toekomst binnen de perken gehouden kunnen worden?

‘De eigen bijdragen aan de care zullen stijgen. Waarschijnlijk zal de overheid steeds vaker alleen de basiszorg aanbieden. Er zullen zwaardere indicaties nodig zijn om zorg te krijgen. Als mensen toch meer zorg willen, zullen ze dit zelf moeten betalen en organiseren. Het is dus van belang dat mensen leren om op tijd over hun zorgwensen en levenseinde na te denken en te spreken.’

Dit jaar werden we onverwachts met de coronacrisis geconfronteerd. Hoe beïnvloedt dat de zorg?

‘Op korte termijn kan de reguliere zorg in de verdrukking komen, door de capaciteit die nodig is om COVID-19-patiënten te verzorgen. We betalen nu de prijs voor een te efficiënt ingerichte zorg. Op langere termijn zal vooral het tekort aan financiën en economische achteruitgang effect hebben op de zorg.’

Door de coronacrisis raken mensen werkeloos. Kan omscholing van werkelozen een oplossing zijn voor het tekort aan werknemers in de zorg?

‘Deels wel, maar tegelijk moeten we niet onderschatten wat dat van iemand vraagt. Niet bij iedereen past het beroep van zorgmedewerker. De overheid kan deze omscholing wel zoveel mogelijk stimuleren en mogelijk maken.’

Denk op tijd na over uw zorgwensen en levenseinde en spreek daar ook over.
Lees meer op npvzorg.nl/thema/levenseinde.

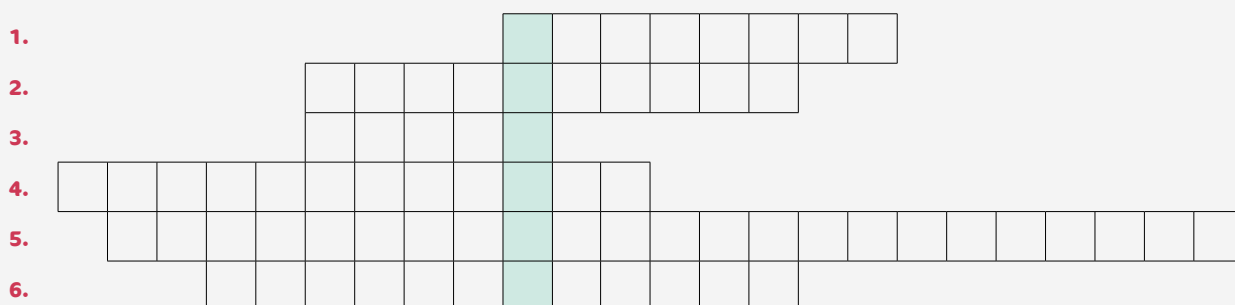
puzzel

win!

De oplossing van de puzzel in het septembernummer luidde 'geboren'. Uit vele inzendingen – waarvoor dank! – hebben we drie winnaars getrokken. Als prijs is hen het boek '*Beter leven met een chronisch-progressieve ziekte*' toegestuurd.

De antwoorden op alle vragen vindt u ergens in deze ZORG terug. Als u de gezochte antwoorden invult, verschijnt de oplossing in de gekleurde vakjes.

De oplossing kunt u voor 15 januari 2021 doorgeven via de website npvzorg.nl/inzending-puzzel of per post naar **NPV, Postbus 178, 3900 AD VEENENDAAL** (vergeet niet de envelop te frankeren en uw naam en adres te vermelden). Onder de juiste inzendingen verloten we vijf ReisWijzer koffertjes.

Oplossing:

1. Wat is een van zes suggesties die de NPV doet in haar brief aan de partijen over het prille leven?
2. Waar gaat de nieuwe brochure over die het 1e kwartaal van 2012 beschikbaar komt?
3. Wat is volgens de spreuk de sleutel van de ochtend en de grendel van de avond?
4. Voor wie is de Whatsapp-groep Nabestaanden Rouw bedoeld?
5. Waardoor is er goede zorg in Nederland beschikbaar?
6. Welk voorbeeld noemt Eline Borgdorff op welke manier mensen de NPV steunen?

Dag uit het leven van...

In deze rubriek laten we zien wat medewerkers bij het landelijk bureau zoal doen. **Eline Borgdorff**, adviseur relaties & fondsen, gunt ons een kijkje in de NPV-keuken.

Eline Borgdorff

‘Dromen van een toekomst waarin de NPV niet meer nodig is.’

Hoe begon je dag vandaag?

‘Vanuit ons appartement - mijn huidige werkplek - uitkijkend over de Gelderse Vallei. Het uitzicht is prachtig, maar ik mis wel de gezelligheid van het samenwerken op ons NPV-kantoor!’

Wat doe je bij de NPV?

‘Ik houd me vooral bezig met de financiering van de campagnes, projecten en al het werk dat wordt gedaan vóór de zorg voor het leven. Hiervoor ontwikkel en begeleid ik de fondswerving richting kerken, bedrijven, organisaties en leden.’

Kun je voorbeelden noemen hoe mensen de NPV steunen?

‘Een groep trouwe leden steunt onze missie met een extra bijdrage naast hun lidmaatschap. Zonder deze giften kunnen we een derde van onze activiteiten gewoonweg niet uitvoeren. Wat ook heel bijzonder is en waar we dankbaar voor zijn, is dat er mensen zijn die de NPV in hun testament gedenken. Een nalatenschap betekent voor de doorgaande zorg voor kwetsbaar leven een grote steun in de rug!’

Waarom is het belangrijk dat mensen de NPV financieel steunen?

‘Elk mensenleven is kostbaar en het waard om beschermd en gekoesterd te worden, in welke levensfase dan ook. Deze boodschap wil de NPV met kracht en bewogenheid uitdragen totdat dit maatschappijbreed vanzelfsprekend is geworden. Elke gift draagt hieraan bij.’

Wat was het leukste dat je deze week gedaan hebt?

‘Ik had een inspirerend telefoongesprek met een dame die ons werk steunt. We kwamen er beiden op uit dat het goed zou zijn om te blijven dromen van een toekomst waarin het werk van de NPV niet meer nodig is. Mooi om zo iets samen even te delen.’

Hulp bij keuze vaccinatie

Vroeg of laat krijgt iedereen ermee te maken: de vraag om wel of geen gebruik te maken van aangeboden vaccinaties. Om te helpen bij die keuze ontwikkelt de NPV een nieuwe brochure.

Aanleiding

Vaccinatie komt regelmatig aan de orde. De aanleiding kan verschillend zijn: zorgen over de vaccinatiegraad in bepaalde regio's en binnen verschillende bevolkingsgroepen, infectieziekten die de kop op steken en nu de COVID-19-pandemie.

Elke ouder staat voor de keuze om zijn of haar kind te laten vaccineren. Ook voor specifieke doelgroepen op volwassen leeftijd zijn er verscheidene vaccins beschikbaar, denk aan de jaarlijkse griepvaccinatie. Bij een aantal beroepen in de zorg wordt soms om bepaalde vaccinaties gevraagd.

Bij de afweging kunnen allerlei argumenten een rol spelen: levensbeschouwelijke argumenten en argumenten die meer op het medische vlak liggen. Onder NPV-leden bevinden zich gemoedsbezwaarde christenen voor wie vaccinatie een vraagstuk is. Daarnaast stelt COVID-19 nieuwe groepen mensen voor de vaccinatievraag.

De NPV wil u met levensbeschouwelijke en ethische argumenten verder helpen. Met dat doel wordt een nieuwe brochure ontwikkeld die in het eerste kwartaal van 2021 beschikbaar komt.

Inhoud

In de brochure gaan we kort in op wat vaccinatie is en hoe vaccins worden ontwikkeld. Ook bespreken we de thema's voorzienigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid. Daarbij worden de verschillende visies die er in de christelijke traditie bestaan uitgewerkt. Vaccinatie gaat niet alleen om persoonlijke bescherming; groepsimmuniteit is een belangrijk onderliggend principe.

Daarom gaan we in de brochure ook in op de vraag hoe de persoonlijke keuze zich verhoudt tot anderen, denk aan onze kwetsbare medemensen. Waar en hoe geven wij onze persoonlijke verantwoordelijkheid vorm, waar liggen grenzen? Tevens komen ethische aspecten rond vaccinontwikkeling aan de orde en wordt ingegaan op ethische kanten bij specifieke vaccins, denk bijvoorbeeld aan het HPV-vaccin.

Een discussie over betrouwbaarheid of veiligheid van vaccins vindt u niet in deze brochure.

Meer informatie?

Ga naar **npvzorg.nl/vaccinatie**.
Of neem contact op met
de NPV-Advieslijn via
(0318) 54 78 88 of
NPV-Advieslijn@npvzorg.nl.

prikbord

“NPV-gezichten”

We zijn dankbaar dat we vele aanmeldingen mochten ontvangen voor onze NPV-fotoreportage! In de ZORG van maart riepen we u op om als “NPV-gezicht” mee te werken. Deze foto's gebruiken wij voor onze communicatie- en promotiedoeleinden. Vanwege de coronamaatregelen maakten we een kleinere selectie van deelnemers. Ondanks dat heeft fotograaf Cees van der Wal in september veel mooie foto's voor ons gemaakt. De “NPV-gezichten” komt u onder andere tegen in ZORG, op onze website, in folders en op social media. We zijn blij met het resultaat.

Ledenvoordeel: extra korting bij Pro Life Zorgverzekeringen

NPV-leden en NPV-jongerenleden kunnen voor 2021 gebruikmaken van extra korting op de zorgverzekering van Pro Life. Net als de NPV vindt Pro Life Zorgverzekeringen dat elk mensenleven bescherming en zorg verdient.

Uw voordeel:

- Als NPV-lid krijgt u 5% korting op de basisverzekering: Principe Polis en Principe Polis Budget. En 8% op een aanvullende (tandarts)verzekering van uzelf en eventuele meeverzekerde gezinsleden (NPV-jongerenleden 5% op de basisverzekering en 15% op de aanvullende verzekering).
- U krijgt uw NPV-lidmaatschap vergoed als u een aanvullende verzekering kiest.
- Er zijn vergoedingen voor specifiek christelijke hulp zoals: online zelfhulp, stilte retraite, relatiecursussen, psychische zorg en verblijf in een herstellingsoord.

Heeft u al een zorgverzekering bij Pro Life?

Check dan of u gebruikmaakt van de NPV-collectiviteitskorting! Kijk voor meer informatie op prolifecollectief.nl/npv of bel naar Pro Life (0800) 776 54 33 (gratis).

Bent u nog niet bij Pro Life verzekerd?

Overweeg dan de overstap naar Pro Life. Kijk voor meer informatie op prolifecollectief.nl/npv, prolifecollectief.nl/npvjongeren of bel naar Pro Life (0800) 776 54 33 (gratis).

PRO LIFE
de christelijke zorgverzekeraar

lidmaatschap & giften

Giften

De NPV is een ledenorganisatie die naast lidmaatschappen afhankelijk is van giften. Wilt u het werk van de NPV steunen? Uw financiële steun is welkom op rekeningnummer **NL11 INGB 0004 7118 88 t.n.v. NPV**. Vermeld uw naam, adres en de opmerking 'gift'. Alvast hartelijk dank! Doneren kan ook via **npvzorg.nl/helpen**. De NPV is een erkende ANBI. Een gift aan ons mag u daarom - onder bepaalde voorwaarden - aftrekken in uw aangifte inkomstenbelasting.

Rouwen in een app-groep

Bent u uw partner verloren en heeft u behoefte aan steun? Dat kan door middel van deelname in een WhatsApp-groep met andere nabestaanden (weduwen/weduwenaars). Een van de deelnemers zegt hierover: 'Fijn dat er een plek is waar we al onze vragen en ervaringen kunnen delen.'

De Whatsapp-groep Nabestaanden Rouw is op initiatief van Agathos, Lelie Zorggroep, Stichting Als Kanker Je Raakt en de NPV mogelijk gemaakt. Wilt u meer informatie? Bezoek de website **agathos-hulpverlening.nl/ons-hulpaanbod/nabestaandencontact-rouw**. Interesse om deel te nemen? Mail naar **nabestaandencontact@npvzorg.nl**.

Lid worden

Ga naar **npvzorg.nl/wordlid** of bel **(0318) 54 78 88** om het aanmeldformulier per post aan te vragen.

Contributie per jaar

- De contributie bedraagt € 17,50.
- Gezinsleden betalen € 12,50.
- Jongeren tot 25 jaar betalen € 12,50.

Contributie en incasso 2021

Uw lidmaatschap wordt automatisch verlengd, tenzij u voor 5 november 2020 heeft opgezegd. Maakt u uw contributie zelf over? Wij sturen u dan in januari hiervoor een factuur toe. Als u ons heeft gemachtigd uw contributie (en eventuele toegezegde gift) automatisch te incasseren, dan wordt het bedrag omstreeks 15 februari afgeschreven. Heeft u, naast uw contributie, ook een machtiging afgegeven voor een extra gift in februari, dan wordt deze rond 25 februari afgeschreven. We hanteren twee verschillende incassomomenten om verwarring met de contributiebetaling te voorkomen.

Lidmaatschap en wijziging gegevens

Het lidmaatschap kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. Opzeggen van het lidmaatschap kan jaarlijks voor 5 november. Geef uw opzegging of gewijzigde gegevens bij voorkeur door via **npvzorg.nl/lidmaatschap** of mail naar **ledenadministratie@npvzorg.nl**.

Ledenvoordelen

Als lid kunt u gebruikmaken van de ledenvoordelen. Ga naar **npvzorg.nl/ledenvoordeel**.

Colofon

Tekst NPV • **Realisatie** TRUE Communications
• **Drukwerk** Zalsman Zwolle b.v. • **Beeldmateriaal** eigen beelden, Pixabay.com, Istockphoto.com, Van der Wal Fotografie en Film • **Oplage** 50.000

NPV

Postbus 178, 3900 AD Veenendaal
Kerkwijk 115, 3904 JA Veenendaal
T (0318) 54 78 88
E info@npvzorg.nl
W npvzorg.nl

Gesproken versie van ZORG? Neem contact met ons op.
Voor alle data geldt: Deo valente.

Vrijwilligers, hartelijk dank!

2020 is wel een heel bijzonder jaar geworden voor u als NPV-vrijwilliger. Of u nu bestuurslid van een afdeling bent, coördinator of bezoekvrijwilliger, corona maakte alles anders.

Het is zoeken geweest naar wat wel en niet mogelijk was. Toch deed u wat u kon met een groot hart voor de kwetsbare naaste in de kerk of daarbuiten:

- u bracht een bloemetje
- u belde mensen op
- u ging toch weer op bezoek
- u lachte en leed mee

Zo heeft u op uw manier bijgedragen aan de zorg voor het leven. U gaf er iets van Gods liefde mee door. Uw werk had een enorme impact op de levens van heel veel mensen.

U bent als vrijwilliger van onschatbare waarde!